

24. gada-gahjums.

Mahjas weefis.

Rakfa ar peefubtifchannu
par pafsi:
par gadu 1 rub. 60 lap.
" pufgadu 85 "

Rakfa bef peefubtifchannas
Riga:
par gadu 1 rub. — lap.
" pufgadu 55 "
" 3 mehnefchi 30 "

Rakf. w. teel ifdohts feft-
deenahm no p. 10 fahloht.

Rakfa
par fludinafchannu:
par weenas fleijas fmalta
rakfu (Betit)- rinbu, jeb
to weetu, to tahda rinda
eevem, malka 10 lap.

Kedafzija un ekspedizija
Riga,

Ernst Plates bilfchu- un
gradmatu- drukatawa pee
Peftera basnizas.

Ernst Plates, Mahjas weefa ihpafchneeks un apgahdatajfs.

Mahjas weefis isnahf ween reis pa nedetu.

N° 12.

Sestdeenâ 24. Merzi.

1879.

Rahdita jfs.

Jaunafahs finas. Telegrafa finas.

Celfchsemes finas. Jauns noseedsneeks. Peekerts fleptawa. No Wiszeemas pagasta: nelaimigs atgadijums. No Wiszeemas: palaidniba. No Dubulteem: pah galas pahroohfchannu. No Wiszeemes: sneega kaufefchana. No E. pagasta: neubufchannas. No Kurfemes: mutfchneeku wezatais. No Dinaburgas: kara-pulkfu atnahfchana. No Nehwales: pahmerumns. No Peterburgas: ufbrufchana Drentelnam. Purnju fufinafchana u. t. pr.

Ahrsemes finas. No Franzijas, no Rumelijas no Turzijas.

Diwi pagasti. Tagadeis Peftera basnizas trohnis.

Beelifumâ: Besdibena rihtle. Graudt un feebi.

Jaunafahs finas.

No Rigas. Kâ „Rig. Ztg.“ fino, tad uf zetu buhfchannas ministera preefchlitummu ir Riga fastahdita komifija, kurai tee lihdslekti igpahrfpreefch, uf kahdu rihtsi waretu labibas ifweefchannu if Rigas ohfta uf ahrfemehm paweizinaht. Schis komifijas preefchneeks efoht infeheneers, ihtens stahtsrahts v. Böttichers un winas lohjetki Rigas-Dinaburgas dfehszeta infpektors barons v. d. Pahlen un Bolderajas dfehszeta infpektors stahtsrahts Schpilows, kuri abi no waldbibas pufes par lohjetkeem preefchfirti. Bef tam wehl komifija kahdus lohjetkus peenems pee lihdsapfpreefchannas, par peemehru kahds if Rigas-Dinaburgas un Jelgawas dfehszeta direkfijas, if pilsehtas waldbibas un birfchas-komitejas.

No Nehwales. Nehwales tirgofchana beidsamds gadds leeliftam wairojufehs, ta par peemehru pehrnâ gadâ Nehwale par 50 milionu rublu wairaf pretfchu eewedufe neta Riga. Lai waretu redseht, kahdâ mehrâ tirgofchana pawairojufehs, waram fchahdus flaitkus fche uffihmeht: 1873schâ gadâ Nehwale prezes ifweda par 4,655,108 rubl. un eeweda par 27,899,630 rubl., turpreti 1878tâ gadâ ifweda par 21,709,557 rubl. un eeweda par 103,151,125 rubl., ta ta tirgofchana 6 gadu laika fchetrfahrtigi pawairojufehs.

No Peterburgas. Kâ „Новое Время“ fino, tad tas noseedsneeks, kas uf general-adjutantfu Drenteln fchahwis, til tahlu finahs, ka jaw wina wahrdu fina. Winu fauz „Mirski.“

No Parifhes. Ultramontani Franzija fahf klaiji pret waldbu strahdaht. Ta par peemehru kahds jesuitu paters Olivs Orleans pilsehtâ fawâ gawenu fprediki ufbruzis waldbai un uf tureenas birgermeistera peerahdfchannu winsch tamht tila nodohs bislapa teefai. Tapat preefteris Domanhu teel no laizigahm teefahm meflehts, tapehz ka fawds prediks waldbu un walfts likumus aifkehris.

No Londonas. Kâ Angtu awife fino, tad Zulu-eefchu

kehnisch Zetewaijo efoht preefch kahdahm nedelahm Anglijai eefneedis meera-preefchlitumms, bet kuri no Angtu waldbibas ne-efohht tikufchi eewehroti. Zetewaijo wehl gaidohht uf atbiidi, tapehz ari Angteem ar faweem pulkeem ne-ufbruhloht. Angti turpreti fcho laiku ifleeto, lai waretu kara-pulkus aifufhtiht, un tad ar leelaku fpehku Zulu-eefcheem ufbrukt. Zulu-eefchi ir duhfchigi karciwji, wineem ari ir labas flintas, bet wineem truhfti leelgabalu, tapehz leelâ kantina wineem nahfahs grehti preti turetees.

No Rumelijas. Tahs leetas Rihta-Rumelijâ wehl naw galigi iflihdfinatas. Til tahlu nahlufe, ka Rihta-Rumelijas pawalstneekem, weenalga waj tee ir krtistigeo jeb muhamedani, buhta weenadas teefibas attaujamas; bet ta tas wifu labati nodibinajams, pah to wehl fpreefch.

No Konstantinopeles. Kâ no tureenâ kahdai ahrfemes awifei teel finohts, tad Turzijas waldbai efoht leelu leelais naudas truhkums. Lai nu gan waretu pee wairaf naudas flukt, tad Turzijas waldbi pawehlejufe, ka wifas walfts nodohfchannas pawalstneekem waijagohht malfahf felta un fudraba nauda, bet ne wis papihra nauda, ka tas lihds fchim notika. Kâ prohtams, tad fchahda pawehle pawalstneekus deefgan fahbaidija, jo papihra nauda pehz tagadeja naudas kurfa stahw lohti femu. Uri zitâs darifchannâs un pahredohfchannâ negrib papihra naudu preti nemi, ta tad papihra nauda wehl semaki krtihs fawâ zenâ.

Telegrafa finas.

No Atchues tai 29. Merzi. Epirsefchi Grekfijas kehni-
nam eefufhtijufchi rakftu. Uf fcho rakftu kehnisch atbildejis, ka winsch zeroht, ka zaur leelwalftiju palihdsibu tilfchoht wisi zaur Berlines nolihgumu nofazitu semes gabali no Tefalijas un Epirufa, ka ari no Janinas faweenoti ar Greeku walfti.

No Berlines tai 20. Merzi. Ultramontanu wadonis un jauno basnizas likumu pretineeks walfts-fapulzê tautas weeneeks Windthorsts bihis pee fresta Bismarka, lai waretu pah iflihgofchannu ar Romu farunatees. Schis atgadijums fazehlis Berline leelu eewehrofchannu. Windthorsts 11 gadu laika nebija ar firtu Bismarku ne wahrda runajis.

No Londones teel finohts, ka Belgijas kehniene, kas ar fawu augsto laulato draugu, Belgijas kehniinu uf Londoni bija aifbrautufe, efoht faflimufe, tapehz wehl kahdu laiku Londonê ufturefchotees.

Gefchjemes sinas.

Sauns noseedsneek. Tai 19tā Merzi us krahmu-tirgus nodega ap pulksten 4 no rihta trihs lohka bohdes. Kamehr bohdes dega, polizeja pamanija kahdu masu sehnu, kas ugu nei zil tuwu spehdams klast speedahs. Kad winsch polizejas atraidischana i neklausija, tad winsch tika zeeti fanemts un us polizeju aiswests. Pehz kahdahm stundahm sehns tika pahrlauschnaht un pehz ne-ulgās leegschanahs winsch isteiza, ka winsch no nodeguschahm bohdehm pirmo aisedesinajis. Te nu dabuja sinah, ka sehns, kahdus 11 jeb 12 gadus wezs, bija tahdu breefmigu noseegumu nodarijīs. Schis sehns, ka winsch pats teiza, esohht kahda nabaga kalpa dehls kahda pee Rigas kreises peederigā muischā; wina pamahste winu breefmigi kahwuse, lai winsch eitohht ubagoht, tapehz winsch preeksch kahdahm nedelahm us Rigu atnahzis, bet tizis us fawu dsinteni atpafat suhtihis. Preeksch kahdas nedelas winsch attal atnahzis us Rigu, deenahm winsch deedelejīs un naktim pahrgulejīs tufschās muzās, kas bohdes preekschā bijuschas. Sehns no ahrija isflata rahda, ka winsch wisai nolaihts, gihmis ustuhjis, azu plakstini upampuschī u. t. pr., zitadi pee pilna prahta. Wina atbildes bija flaidras un apdohmatas, tā ka winsch, ja fawā wezā dšihwē paliktu, buhtu warejīs par leelu noseedsneeku isaugt. Bet kad nu waizajam, kas gan wainigs, ka sehns palizīs par noseedsneeku, tad gan jafaka, ka wezako waina, kas winu pee kahrtigas buhshanas nepeeturjuschī, tuepreti wehl pamahste nabaga behrnu pee deedeleschanas peespeeduse, kur winsch netiklibā nogrima un par noseedsneeku palika.

Preeferts sleptawa. Tas sleptawa, kas atraitni Annu Romanowu nokahwis, ir zaur polizejas puhlineem fakerts. „Rig. Ztg.“ pafneedi schahdas sinas: Tai 1 mā Merzi no ta Daugawas kraista eelā atrohnama nama lihdsedšihwotajeem tika polizejai sinams darihis, ka atraitne Anna Romanowa, kas minetā namā dšihwoja, jaw 24 stundas ne-esohht redseta un ka winas dšihwollis esohht aisslehgts. Scho sinu dabujuse, polizeja Romanowas deklam klast buhdamam attaisija aisslehgtahs durwis un atrada Romanowu fawā istabā noschnaugtu, apaksch gultas gulam. Winai bija strikis ap kaku apseets un tā tad noschnaugta. Wisas leetas bij pa istabu ismeh-tatas, kas, tā lihahs, bija sikti ismekletas. Melaiķes dehls fazija, ka wina mahtei ne-esohht naudas bijīs un no atlikuscham leetahm warohht nolent, ka prahta jahdsiba ne-esohht notikuse, lai gan kahdas leetas bija panemtas. Zaur teefas ahrestes ismekleschānu newareja issinahht, kad sleptawiba notikuse, ari polizejai nahjahs gruhiti, noseedsneekam pehdas dšihht, tapehz ka flaidrakas usrahdischanas truhku. Daschi, us kureem dohmas greefahs, tika zeeti fanemti, bet bija drihs ja-atlaisch, tapehz ka nekahda waina nebij peerahdama, tikai diwi no wineem lihahs buht wainigi un tee tika zeeti patureti. Weens no schoem, Matars Borisows, pehz ilgākas leegschanas isteiza, ka winsch pee sleptawibas nenehmīs dalibu, bet gan no Aw-dofjas Scharanowas tizis usajinahts, lai Romanowu nokau-joht, jo tai esohht naudas. Winsch schahdu usajinajumu atraidijīs; bet drihs pehz tam winsch redsejīs diwus schihdus, kas ar Awdotju Scharanowu esohht pasihstami un tee laitam buhschoht to sleptawibu nodarijuschī. Abi schihdi dšihwojoht Rigā, weenu fawoht Jankeli Schusteru un ohtu Dawidu is Schaulcem. Polizeja isklauschnadama dabuja sinah, ka Jan-

elis Schusters jaw preeksch 10 gadeem is fawas draudses eeksch Rownas aissuhtihis us Archangeli kahdus gadus dšihwoht un pehz tam us Rigu atnahzis, kur winsch us pilsehtas- un jemes-polizejas rohbeschahm usturahs, glahsneeka darbu strahdadams. Scho nu fanehma zeeti, bet winsch wisu noseedsa, bet schi leegschanas bij tahda, ka winsch par wainigu tika atsihts.

Wehlaf issinaja, ka Dawids, kura uswaheds Reblers, esohht pee Schaulcem peerakstihis un stahwoht noseedsneeku flawā. Tika us Schaulcem telegrafeerehts un dabuja to atbildi, ka minetais Dawids esohht zeeti fanemts, tapehz ka winsch kahdu see-weeti gribejīs nonahweht. No schejeenas nobrauja us Schaulcem pristaws Pfeifera kungs. Tur nonahzis winsch atrada Dawidu un kahdu 19 gadus wezu Schaulu semneeku, wahrdā Fran-zis Puncelis, lohpa zeetumā fehshohht. Pfeifera kungam isde-wahs no Puncela schahdas sinas dabuht: Puncelis bij ar Dawidu jaw preeksch kahda laika Schaulos eepasines un Da-wids winu bija peerunajīs us Rigu nobraukt, lai tur kahdu laupischānu waretu isdariht. Tur nonahschī wini pahrguleja pee Jewgenijas Gorelowas, kur wini Awdotju Scharanowu un kahdu schihdu Jankeli fatikuschees un norunajuschī Romanowu aplaupiht. Dawids un Gorelowa tai 27tā Feb-ruari aischajuschī pee Romanowas, kur wini nakti pahrguleja. Dhtrā rihtā pulksten 9 Gorelowa nonahza pee Puncela un winu noweda pee Romanowas. Gefahkabs leela dserchana un dserohht Dawids usklupa Romanowai, pasweeda winu gar semi un fahka winu schraugt. Puncelis un Gorelowa tureja Romanowai tikmehr kahjas un rohkas, lihds nelaimiga fawu garu islaida. Tad Dawids eegahjis kulnā, nogreesa ga-balu strika un to noschnaugtu Romanowai ar walgu ap kaku apsehja. Kad tas bija padarihts, tad fahka wijas leetas isstrawahht. Gorelowa, kas pagalmā us wakti stahweja, fawza Scharanowu un turpat buhdamu Jankeli. Kahdas selka-un fudraba-leetas, tehjmaschini u. t. pr. wini panehma lihdsā un tahs zitās leetas atstahja faweem dalibas nehmejeem. Tai paschā deenā Dawids ar Punceli aischrauja us mahjahm, kahdu datu no laupitahm leetahm lihds nemdami. — Tagad abi noseedsneeki fehd Rownas zeetumā. Tee ziti ir Rigā fanemti zeeti.

No Wihzeemas pagasta, (Trif. dr.) No schi pagasta zil man ir sinams, jafino par weenu behdigu atgadijeenu, kas fikai zaur ne-usmanibu ir notizis. S. fainneeka brablis kahdā deenā nu pat, ja newilohs, tad Merz m. fahkumā, fanehmīs peelahdetu flinti, un fawam brahtam atklauschānu prasijīs to isshaut. Atklauschānu to isshaut no brahta dabujīs, tas tur par istabu buhdams atwehrihs durwis walam, un schahwis us kahdu wahrnu, kas turpat mahjas rohbeschās bijuschī nometusehs. Tif lihds ka schahweens walam eet, te wainanadama triht wina pascha meefiga mahsa pa durwim eekschā, jo schahweens bij winas galwu wainojīs. Wina paschulail, kad schis us schauschānu jaw bijīs farihlojees gluschī winam nemanohht pee durwim peegahjuschī un gribejuschī ar eekschā eet. Bet til lihds wina pee durwu fleegscha notluwusi te it peepeschī winas preeka laiks, un seedu waisg suhd zaur fawa brahta ne-usma-nigu un ne-apdohmigu schauschānu. Gauschi buhtu wehle-jams ka ihpafchi fainneeki us to skatitohs un pafat kuhlotu faweem mahjas gehgereem un wineem stipri peekohdinatu un aissleegtu deenas laika starp ehlu starpahm schaut, kad zilweh fawās darischānās schup un turp staiga, ihpafchi ne-atklantu

behrneem, kas tik wehl knapi winu spehji notureht, to nesahnt nedsi ari schaut, jo nelaine nenahnt wis brehdama. Anappe.

No Wihzeemas. (Trikates draudse.) Ka tagad redsams un laikraftsds lasams, tad pee scha laika dascheem jaunekteem dferfchana un lohpiiska peedferschanahs arween deen' no deenas stipraka paleel, to peerahda ari no muhsu pufes schis no man peedsihwohts atgadijums. Preeksch kahdahm deenahm atpakat es nohtigu darischanu deht aibranzu us Balku. No tureenes us mahju brauzohht deht sirga atpuhtinaschanas un ee-ausofchanas es apstahju pee Wihzeema frohga. Pallaban ka peebrauzu, un sirgu peefehjis, dsirdu, ka frohgä laudis kleedj un brehz, ka jadohma, ka laikam tur kahdi no eenaidibas waras dsihiti, plehschahs. Es, ka jaw aif ween sinkahrigs zilweks buhdams, steidschis ee-eet apskatit, kas tur noteekahs. Gegahju frohgä, redsu diwus peedsehruschus jauneklus no weena frohgus katta us ohtru straipelejam. Ka gohds negohdam zetu greech, tapat man ari jadara, tapehzi pee malas peegreeschis un skatijohs, kahds ihsti isskatahs zilweks, kas ir ta peedseh-ris, ka jaw famanu saudejis, un pats wairs nespehji us kah-jahm noturetees un nesina, ko runa un dara. Skats bij gan brangs, bet gauschi noschelojams. Par laimi atradahs zilweks, kusch, ka nopratu, laikam ari no schis mahjas bij, kur jaw schee diwi welna tihklds eetihtee jaunekli bija. Schis nu gan mehginaja schohs wifada wihse no frohgus ahra dabuht, bet bij welki. Schee winu ta iskehjiia un islamaja, ka ir man weenu paschu wahrdu kauns nahkshs peemineht un schini lapina preeksch tam ari naw weetas. Gauschi japreezajahs pahre frohdseneeku, kusch wineem deht winu nezilwezigas runas prata weetu norahdiht pee lohpeem stedel; bet ko gan tas lihds tahdam zilwekam, kas wairs newar arjehgt, ka jaw pirmit peemineju, kas ir gohds un kas ir kauns, ta tad nekahdi pamahzischanas un norahschanas wahrdi wineem it ne neeka nelihdscha, bet tik darbi. Us ohtru lahgu gahja atkal tas pats wihrs, ka jaw peemineju, schohs us mahju skubinaht un west. Bet kad nu redseja, ka ar labu schohs wis ne-idschis, tapehzi kaunu pametis, kaut gan schim gohdprahrigam wihram nepatika, mehginaja schohs ar waru ahra dabuht. „Baldees Deewam,“ ta winsch pats issauzahs, „nu ir lauka!“ Mihlee wezati, it sewischki juhs, kas behrnus audsinajat, ruhpejatees pee laika par to, ka juhsu behrni nenomaldahs no ta ihsta zeta, kas weenam kristigam un mirstigam zilwekam ir jastaiga. Zetatees no meega, glahbjat sewi un fawus behrnus. Gahdajeet pee laika, ka wini usang Deewam par gohdu un jums pascheem par flawu, tad juhsu wahrds taps slawehts.

Kahds zetotajs is Trik. draudjes.

No Dubulsteem. Widsemes gubernijas waldbiba islaiduse nosazijumus, kas meefneekem pee lohpu kauschanas un galas pahrdohschanas ja-eeewehro. Schinis nosazijumos nosazihis, kahda wihse tihribä usurama lohpu kauschanas weetas un galas pahrdohschanas weetas. Bes tam ir aisleegts gaku uspuhtis, ta tas daschreis teel darihis, lai gala labak isskatitohs. Gaku aplahrt west preeksch pahrdohschanas tikai teel attauta rihteem. Kas minetohs nosazijumus pahrkahpi, teel pehz meerateefneschu likumeem apstrahpehts.

No Widsemes mums peenahzis schahds rakts: Schini pawafari senturi tohti baitojahs, ka winu rudsu lauki ne-aiseet bohja deht dsika sneega un rudeni nefasaluschas semes. To nu gan waram dohmaht, ka tagad redsam, kur eelejias leelas sneega kupenas us mihksteem rudsu laukeem guf un kur pawafari

farä faule nespehji tik ahtri sneega notaufeht. Tahda buhschanä es sentureem un dahrsa kohpejem kahdu padohmu dohtu, us kahdu wihsi war drihsal leelas sneega kupenas notaufeht, tiklab dahrsos ka ari us eelejaineem rudsu laukeem. Us weenas puhweetas sneega kupenu wajaga isseht 2 puhri issaufetu smiltschu, tahdas weetas, kur sneegs skahdedams us laukeem un dahrseem. Zaur schahdu smiltschu issehshamu sneegs puf tik ihfä laika notuhst un tahda drihsa notufschana ir augteem par leelu labumu. Tahs smiltis, kas ir issehtas, peewell wairak faules siltuma un aifween dsitaki sneegä grimst, zaur ko ari sneegu lihds kausfe.

J. B.

No F. pagasta. Lai gan muhsu pagasts ne-atrohдах eeksch Maleenes, bet wairak apgaismotu kauschu widä, tad to-mehr, ar wahrdu war faziht, kad eeksch paschas dsitahs Maleenes jaw raibat ne-eet, ka muhsu pagasta. Tas wifs notee deht nemahziteem un masak apgaismeteem laudim, un muhsu pagasta tahdu ir ta leelaka data, kas wehl nemas naw skohlas mahzibas bandijuschis, bet tikai ar to gudribu issteel, ko no faweem weztehweem ir mantojuschis un tadeht ari us scho jaunlaiku gudribahm mas ween skatahs wiesu; bet stipri ween pret skohlahm preti turahs, un daschs labs, kas saka: kam tad mums skohlu wajaga, tur wehl tikai leeks puhlinisch, skohlotaja lohneschana, skohlas aissildischana, tas wifs tikai neeks! ta mehs lihds schim efam istikuschi, ta ari us preekschu istiksim.

No kahdahm labahm eeriktehm mums naw ne wehtis ka: weefibas walaru jeb teatera isrihschanas tas mums pawisam swescha leeta. Bet nu frohgä tas ir tas labais teatra name, tur tikai war redseht un dsirdeht, ko tik ween war israhdiht ar sihwo eewiltschees, tur muhsu tantini eet baru bareem swehtdeenas walarä. Laikraftus ari mas ween nem un tikai tee, kam wairak prahts us tam nefahs, ko tad tee nems kas neka no ta nesina; tee tik paleel, ka muzä audsinati, bet tomehr augstprahibas gars teem ir leels, jo paschi tee nesin, kas wini buhtu un kahda gudriba wineem ir, bet kad labi apskata, tad gluschis plahnprahitini ween ir. Pee kahdahm pagasta spreeschanahm un norunahm tee pa diwi reisi un wairak wehl spreesch, ta par peemehru reis skohlas leetas pahrlabofchanä, kas teem no augstakas skohlas waldbibas bij usdohts, tee pirmo reisi spreeda, ka skohlu pahrlabofchoht, bet ohtru reis wairs nemas nebija us tahm dohmaht dabujami, bet tik fanehmuschis zitu nodohmu, ka labak tapat warohst pahrtikt, un neka wehl tur puhletees, behrni jaw to seemu warohst gan pahrlaist un ta tad teem par skohlotaja dsihwi naw nekahdas behdas, kam weenumehr tur jadsihwo. Ta tad ihsti skaidri laikam schi wifa spreeschana isnihts!

It ihpaschi skohlas, tahs muhsu laudim ir par pohst, jo tee turahs zeefchi atfaspehruschees atpakat no wifahm scha laika sinatnibahm un tapat tee nesin, kas ir skohlas kahrtiba. Ta par peemehru muhsu skohlä, kad kahds atnahnt un wairak tee paschi amata wihri, tad tee jaw tuhlt klase eekschä, bes kahdas apjautaschanahs waj war eet, waj ne-istrauze mahzibas, ko skohleni mahzahs un strahda, bet eegahjis un tad tikai muti atplehtis fang: „Indrik, Pehter u. t. pr., nahz ahra, es tew putru atnesu,“ bet nemas neprasa skohlotajam atlauschanu. Schahdeem wahrdeem ir pat skohleni paschi smeijahs, bet runatajs jaw mas ween no ta saproht. To juhs paschi zeenijami lasitaji sapratiseet, kahda kahrtiba un buhschanä schi tahda aplama stundas aistrauzeschana ir, tadeht es

jums uisauzu: mahjatees no wairak mahjiteem laudim, kà tee dara un newis palaištees uf fawas wezas gudribas, tà la nepaleezeet par kaunu un ziti muhsu pagastu nenotura par pafchu Maleenu.

No Kursemes. Kà dširdam, tad par Kursemes muishneeku wezako (Landesbevollmächtigter) ir eewehlehts Kazdangas leelšungs barons v. Manteuffels.

— Tai 14tā Merzi nomira Aisputes birgermeisters Karl Bellmers. Bellmera kungs wairak neta 30 gadus bijis pilšfehtas amatōs, kur wisur parahdijees par uszihtigu strahdneeku, kas fawus spehkus wispahrigam labumam upurejis.

No Dinaburgas. Kà „Baldibas Wehstnešs“ sino, tad muhsu no kara-lauka pahrnahlošchee kara-pulki nonahšchoht Dinaburgā. Tai 25tā Merzi Dinaburgā atbraukšchoht 1 mas referwes kahjineeku diwisišas shtabs, un Aprita mehnesi atnahšchoht tee referwes batafoni.

No Rehwaless. Kahds sinotajs is Rehwaless eelšch Kreewu „Peterburgas awises“, pahmet Rehwaless Bahzu awisei, ka ta turotees kōhpā ar zitahm Baltijas gubernijahm un mihlinajotees ar Bahzjemi. Bahzu Rehwaless awise ar nodohmu zeešchoht klusu pahr wiseem labeem atgadijumeem Kreewijā, turpreti ar preeku ispauschoht wisus slittumus.

No Peterburgas. Pahr usbrukschanu schandarmenijas pahrwaldneekam, general-adjutantam v. Drenteln „Per. BvA.“ pasneedi schahdas sinas: Bija ap pulksten 1 pehz pusdeenas, tad generalis v. Drenteln ar diwi gaischi sirmeem sirgeem brauza uf ministeru komitejas sehdeschanu. Pahr kehshu tiltu pahrbrauzis un ap wafaras dahrsa stuhri apbrauzis generalis v. Drenteln brauza lehneem rikscheem stary Marfa plazi un Gulbju-kanali. Uf wisa zeta darbojajs daudi strahdneeku ar ledus lauschanu un dšelfszeta fleeschu tihrišchanu. Pee Gulbjakanala, generala v. Drentelna rateem pa kreiso rohku eera-dahs kahds jahtneeks, ka jahja uf leela tumšbruhna sirga. Gefahkumā nepamanija ne generalis v. Drenteln, nedš ari wina kutscheeris jahtneeku. Peepešchi norihbeja schahweens un kareetes lohgi fabira. Jahjeja sirgs fatruhtahs no schahweena un paktrehja kareetei garam. Jahjejs apgreesa sirgu, schahwa ohtru reisu un tad lehšcheem laida prohjam. „Tureet, tureet!“ fauldam, Drentelna kutscheeris tam dšinahs pakal. Strahdneeki gan mehginaja ahstro jahjeju aptureht, bet weltas bija winu puhles; jahtneeks paktrehja wafaras dahrsam garam, eegreesahs Gagarinškas un Schpalernas eelā. Generata kareete tam dšinahs pakal. Drentelna sirgi, kas jaw bija nokufuschchi, newareja jahtneeku panahht; pee Schpalernas tee to is azim apsaudeja. Uf Lineina-prospekta gardowojs stahštija, ka jahtneeks taišni aishtrehjis prohjam. Tahlat tan pakal dšihtees nebija eepsehjams. Pee Wostrefenškas stuhri. Drentelna kareete fastapa kahdu gardawoju, kas tureja nokufuschu bruhnu sirgu pee pawadas. Sirgs (kehwe) bija gluschchi ar putahm aplahhts. Sirgam is nahsim tezeja afinis. Gardawojs stahštija, kas tas sirgu, kuru jahtneeks atstahjis, efoht fahshris. Jahtneeku tas nedabujis redseht. Kà dširdams, tad jahtneeks fawu nodšihro sirgu pametis un aishbrauzis ar fuhrmani. Tomehr klahthijuschchee newar apleezinaht, waj kamanas ar sirgeem peederejuschas fuhrmanim jeb kahdam zitam. — Pee pirma schahweena generalis sehdeja labā stuhri, ko ari noseedsneeks buhs redsejis, jo uf to puš tas schahwa. Ubi schahweeni notifa weens pehz ohtra til ahtri, ka Drentelna kutscheeris tilai pehz ohtra schahweena noprata, ka breefmas draud; pee

pirma schahweena tas dohmaja, ka lohgs plihšis un fahla tilai pehz ohtra schahweena noseedsneekam dšihtees pakal. Pahr noseedsneeka ishtatu winsch stahsta, ka tas bijis jauns zilweks, ar masu bahrdinu un glihti gehrbees. Til lihds isplatijahs wehšts par usbrukschanu, tad dauds augsti kungi apmekleja generali v. Drenteln.

Wehl no Peterburgas. Domehnu ministerija no ta laika, lamehr wina stahw sem Balujewa wadischanahs, ir daudi strahdajuse preeksch semkōhpibas weizinafchanas. Tagad wina eefahkufe isdoht rakstu „Sinu krahjumi semkōhpibas un semkōhpju ruhpneezibas departamentē.“ Stary daschahm zitahm eewehrojama sinahm jo eewehrojama ta sina pahr to no domehnu ministerijas 1873šcha gadā uffahkto un pa datai jaw isdarito purwu isfusinafchanu. Duepras fahnupes, Pripetes apgabala, tà faulka „pofesje“, ir gandrihs weens weenigs mišigs purwis. Winsch ir trihsstuhrigs un wina stuhri ir Rijevas, Mohilewas un Brest-Witowškas pilšfehtas. Schini apgabala reti kur kahds nabadšigu zilweku mihteklis, zitadi wišs tilai purwis waj meshs. Winu isluhkodami atrada, kas schis purwis netil ween ir isfusinajams, bet ka wina isfusinafchana ari atmet labu pelnu. Domehnu waldibai schini apgabala ir leeli meshi, kahdas 1,200,000 defetinas, kas krohnim lihds schim neta ne-eenesa, tapehz pa kōklus ne uf kahdu wišsi newareja ahra dabuht. Aprehkinata tika leeliska kanalu sishstema, kas uhdeni neween nolaištu, bet pa kureem ari kōklus eepsehtu nolaišt uf tuwakahm upehm. Gefahkumā darbi gahja weenigi uf domehnu ministerijas rehkina, bet wehlat pee teem peedalijahs labprahtigi ari aplahrtjeje muishneeki un semju draudjes, ja kanati tur tika rakti, kur ari wineem no teem kahds labums atlehja. — No 1874ta gada, tad fahla rahht, ir lihds schim israktas 730 werstes kanalu no 3½ lihds 15 arschinahm plati un 1 lihds 3 arschinahm dšiti. Zaur scheem kanateem teel fusinatas 700,000 defetinas semes, no kurahm 120,000 defetinas pahrwehrtisees plawās, 180,000 defetinas apaugušcha purwja labā meshā, un 80,000 defetinas branga mesha warehs nahht pahrdohfchanā, jo kōhli lihds tuwakam uhdenim tagad wairš naw wedami 15 lihds 40 werstes, bet tilai 7 werstes. 10,000 defetinas labas aramas semes, kas lihds schim il gadus tika pahrpulhdinatas, warehs tagad tilt apstrahdatas. Genemschanas no krohna meshcheem jaw tagad desmit reijas til leelas kà fenat un daschas isdohfchanas, kà par peemehru par pastes uštureschanu, paleel masakas.

Isdohts lihds schim pawisam 560,000 rublu, no kureem 110,000 rublu preeksch eepreekschigas isluhkofchanas. Muishneeki un semju draudjes lihds schim tilai ar darba spehcheem peepalihdsejuschchi, bet preeksch telofcha gada wini ari nauda apfohlijuschchi 110,000 rublus doht. B.

No Maskawas. Tai 15tā Merzi pee kahda Bortinska bija weefibas wakarā. Stary weeseem atradahs ari kahds 22 gadus wezs jauneklis, wahrda Bairaschewski. Ap pulksten 9 eenahza jahle kahda 19 gadus weza dahma, wahrda Katschka, kas is Peterburgas bija atbraukufe. Kad jauna dahma bija klahtbuhdamohs apšweizmajuse, tad wina is kabatas iswilla rewolweri un schahwa uf Bairaschewski, kas tuhli gar semi pakrita, fawu garu islaisdams. — Slepkanneeze neturejajs preti, kad winu fanehma zeeti, bet leedjajs laut ko isteikt, tapehz wina Bairaschewski noschahwufe. Wina tilai isteiza, ka wina wairak neta gadu efoht ar Bairaschewski pasishstama

un ka wina ar nodohmu Bairafchewski noschawufe. Lai gan ihsti tee eemefli naw sinami, kapeh; augfcham mineta no-seebsneeze fleykawiibu nodarijufe, tad tomehr laikam jadohma, ka mihlestiba gan par eemeflu buhs bijufe.

No Odefas. Rà no tureenàs teef sinohs, tad Odefà notizis schahds atgadijums: Odefas pilsfehtà dšihwoja Melanija Slepischenka ar fawu dehlu Jegoru, kas par algadfi strahdams fawu maifi pelnija. Mahte bija kahdus 70 gadus weza. Preefch kahdeem mehnescheem wezene faslima, tà ka no gultas wairs nepeezehlahs. Tai 18tà Februari pulstien 8 no rihta Jegors aigahja pee darba, fawu mahti gulofchu atstahdams. Krehflai metotees mahjās pahrnahjis Jegors eegahja istabà, bet ko wina azis eerauga! Mahte gul nomirufe gultà un winaas meefas ir no schurkahn apgrauftas. Schurkas bija isgraufufchas abas azis, degunu un smakru nograufufchas lihds kaulam, tad abas rohkas un kahjas un zitas weetas, kur meefa mihstata.

No Wolgas apgabala. Wasil-Surklas tuwumà kahdà Kreewijas zeemà ispaudahs wehsts, ka esohs eeradees tahds sibilneeks, kas warohs isfinaht, kur esohs mantas semē apraktas un prohtohs schahdas mantas israkt. Drihs ween eerohdahs pee wina aplahrejee semneeki, luhgdami, lai wineem pafaka, waj ne-efohs winu rohbeschās kur mantas apraktas. Starp scheem apmellestajeem nonahja ari kahds semneeks, wahrda Michailo.

— Batuschka mihlais, man lihahs, it ka Zuhfu schelastiba buhtu fazijufchi, ka manà pagalmà esohs mantas apraktas.

— Waijag buht. Bet wislabaki atnes man no tahs weetas kahdu fawu semes; tad es tew warefchu flaidri pafaziht. Michailo aigahja un atrahja jo drihs ar fawu semes.

Sibilneeks muhsu semneeku apluhktoja itin smalki no galwas lihds pat kahjahm, tad scho to nobubinaja un wispehdigi nahja pee ta spreeduma, ka Michaila pagalmà esohs mantas apraktas.

— Mantas es tew mihlais draugs, gan isgahdafchu, bet til ar to norunu, ka tu apfohlees mantas ar mani us pusi dalitees. Michailo bija ar to meerà.

Dhtrà deenà sibilneeks eefahf Michaila dahsà rakt. Winsch roht weens pats un tilai pufnakti. Pehz nedelas laika tila mantas usetas: israka kahdu masu muzinu, pehz isflatas wehl glufchi jaunu. Us tahs stahweja usrakstihst 1,700,000. Sibilneeks, labi apdohmajees, spreda, ka muzinà atrohdotees weens miljons septini simti tuhstoschu rublu sudraba un selta naudà.

Muzinu attaisiht un schihs bagatibas isnemti atwehleja sibilneeks tilai pehz weenas nedelas. Winsch fazija: „Agraki to tamdeht nedrihst attaisiht, prohteet, pee schihm mantahm wehl atrohdaht nelabs gars.“ Michailo tam tizeja. „Nu klaufatees, tas tatschu weenalga, kad tahs mantas teef isnemtas, tà tà tà, pufe buhs tomehr mana!“

Pagahja nedela, bet sibilneeks wehl atlika kahdu laiku preefch muzinas atwehshanas, tamdeht ka daschadi eemeflu to ne-atlaujoht. Pa tahm starpahm bija walodas pa wisu pagastu ispaudufchahs pahf scho fawadu sibilneeku. Wisur no wina ween runaja. Tà tad tureenàs pagasta starschina dabuja pahf winu dsirdeht. Starschina, kahdus wihrus lihds panehmis, eegahja Michaila istabà, kurà atradaht pee grihdas peekalta muzina. Winsch pawehleja muzinu sadaufiht. Wiseem aif-

rahwahs dwašcha: wisi gaidija, ka nupat birfchoht selts un sudrabs is muzinas. Muzinu sadaufija bet ko eeraudfija?! Muzina bija tilai ar smiltim pildita.

Wisa ta leeta ar scho muzinu tà isflaidrojahs: sibilneeks nosaga Michailam muzinu ar kwafu, peebehte to ar semi un nolika istabà. Wisu scho winsch tamdeht darija, lai waretu aprahpt lehttizigo semneeku. Bet nu israhbijahs, ka sibilneeks nespehja fawu nodohmu ispildiht. Muhsu Michailam bef tam jaw deefgan schi mantas rafschana ismaksaja: us apraktahm mantahm zeredams winsch fawu beidsamo krahjumu bija isgaisinajis un tagad dšihwo nabadsibà.

No Warschawas. Rà „Peterburgas Herolds“ fino, tad Warschawà notikufe schahda fawada nonahwefchanahs: Nesen kahda jauna dahma Warschawà fawadu eemeflu deht nonahwejufes. Wina bija bruchte un fawu bruchtganu firfnigi mihleja. Kahfu deena atnahja; wisi weefi bija basnizà fapulzejufchees, kur jamais pahris bija laulajams, un gaidija us bruchtgana un bruchtes atnahfchanu. Bet scheem bija us basnizu brauzohs nelaimē notikufe; kareete bija apkritufe un bruchte pee tam tà fawas drehbēs faplohsijufe, ka kahjas us nahkofchu swehtdeenu bija atleekamas. Utnahf swehtdeena ut jaunais pahris stahw altara preefchà. Isnahf preesteris un grib patlaban sah laulafchanu, tè peepefchi winam peemetahs schlaka, winsch pakriht gar semi un ir pagalam. Schi nejaufcha mirschana bruchti tà fatrihina, ka wina fehroschanà nogrimst un drihs pehz tam ar rewolweri noschaujahs.

No Wolinijas teef sinohs pahf kahdu krahpfchanu: Rà lasitajeem sinams, tad schihdi, zil un kà spehdami, ranga no kara-deenasta atrautees: ziti isbehg, laut kur paslehdamees, ziti apgahda rekrufchu kwihes, daschi pat fawus lohzeklus famaita, lai buhtu preefch kara-deenasta nederigi. Jo leelakà flaitlā radahs schahdu schihdu, kas preefch kara-deenasta ne-bija derigi, eefch Wolinijas gubernijas; tur bija dauds gaudenu schihdu rekrufchu: tam bija iseliminata rohka gaudena palikufe, tam weena kahja ihfaka, tam trubka trihs pirktu u. t. pr. un wisi peenesa leezibas, ka wini zaur nelaimēs atgadijumu palikufchi gaudeni.

Tagad nahja gaismà, ka pilsfehtà dšihwo tahds schihdu meistars, kas to amatu strahdaja, weseleem zilweeem lohzeklus padariht gaudenus, lai nederetu preefch kara-deenasta. Kad mineto schihdu un wina dšihwofli ismekleja, tad mahjās pee wina, kas fenaf bija nabags, bet tagad pahrtizis, atrada naschus, schkehres, puznaschus, wisadas smehres (plahfsterus), drapez un zitas sahles; un pee wina feewas asotà smalku metatu stohbrinu ar spizu galu un buteli ar smirdoschu schkidrumu. Pats no fewis faprohtams, ka schihdu celika zeetumà.

Saka, kas schis schihds preefch kahdeem 10 gadeem bijis kahdà schihdu flimnizà par flimneeku lohpeju. Tur noskati-jees, ka flimneekus isahrste, pats eefahla daktera darbu strahdaht, un kad eefahlahs wispahrigs kara-deenast, tad wina pelna pawairojahs, tà ka is plukatas schihda isnahja ar laiku pahrtizis wihrs. No katra, kas few lohzeklus lika maitahf, winsch 10 lihds 100 rublu nehma maksas.

Mhresemes finas.

No Franzijas. Grenobeles biskaps ir tas pirmais basnizis leelkungs, kas dabuja to stingribu fajust, kahdu Franzijas

waldiba grib parahiht fawá zihnischaná ar ultramontaneem. Minetais bislapp bija tai 13tá Merzi islaidis pee garidsnee-
leem rakstu, kura winsch waldibai sibi usbrukt deht winas is-
turefchanahs pret garidsneeziibu. Ohtra deená jaw bija us scho
rakstu atbilde no eefschigu leetu ministera un kultus ministera
waldibas awise nodrukata. Schini raksta ministeris issaka
fawu noscheloschannu, ka bislapp atklahja raksta eedrohschina-
jees waldibu aiskahrt un fawus draudses lohzehtus us tahdu
wihhi us nepakklaufibu pret waldibu usaizinaht. Schini raksta
teek issazihts, ka bislappam peenahlahs walsts likumeem pa-
klaufiht, zil tahdu tas sibmejahs us laizigahm buhschanahm
un lai waldiba garigas leetas ne-cemaisfahs (tahs stahw sem pah-
westa wirswaldibas), bet ja garigas leetas teek cemaisfahs buhs-
fchanas, kas ir pret walsts likumeem un walsts labumeem, tad
waldiba tahs war aisleegt un tohs, kas tahdas buhschanas
cemaisfahschi, pee atbildes saukt. Daschas Franzijas awises,
kas turahs us ultramontanu pusi, ka prohtams naw ar mini-
stera atbildi ar meeru.

No Rumenijas. Ka no Bukareshtes teek tai 13tá Merzi
sinohts, tad stary kristigeem un schihdeem notikufe sadurscha-
nahs Jassi pilsehtá. Kahda Bihnes awise („Presse“) pah-
scho notikumu pasneeds schahdas sinas: Tai 11tá Merzi tika
Jassi pilsehtá kahds schihdu mahzitajs (rabiners) paglabahs.
Preefsch kahda nama preefschpilsehtá, gar kuru behrineeki ar
liht garam gahja, wairak kristigu feeweefschu stahweja, lai
behrineeku rindu waretu apluhkoht. Wairak schihdu, kas sahrku
pawadija, issahjahs is rindas un peegahja pee feewahm, tahm
aisleegdami skattees, jo to ne-attahjoht schihdu tiziba, ka zi-
tas tizibas peekrihtei skatotees, kad schihdu us kapeem paw-
doht. Seewas, par schahdu usbrukichannu sadurschahs,
sahka schihdus ar dubteem apmetah, zaur ko iszehlahs pluhf-
schanahs. Polizeja tuhliit dewahs staryá, fanehma kahdus
schihdus zeeti un tad to pasinoja polizejas preefschneekam. Til
ko tumfa bija metufehs, tad wairak neka 400 schihdi fapul-
zejahs polizejas zeetuma nama preefscha, pagehredami, lai zeeti
fanemtohs schihdus wala laischoht, ja nelaidischoht, tad wini
tohs ar waru atswabinaschoht. Te nu Jassi kara-wihru
preefschneeks, generalis Rakowizka, atfuhitija saldatu pulku,
kas schihdus aifina un winu wadonus fanehma zeeti, kas
ismellefchanas teefnesim tika nodohiti. Waldiba tuhliit paweh-
leja lai scho notikumu smalki ismeklejoht, un ismeklefchanu no-
bewufchi ustizameem wihreem. Zil libds schim fina, ta pee
wisas schihs leelahs dumpioschanahs nelahdas leelakas eewai-
noschanas naw notikuschas.

No Turzijas. Jaw daschu reisu tilkam sinojufchi, ka Tur-
zijas pawalstis leelas nekahrtibas atrohnamas un ka is tahm
war nemeeri usjeltees. Tagad sinas atmahfufchas, ka teefscham
nemeeri jaw kahjas. Ta par peemehru teek tai 13tá Merzi
sinohts, ka Blahikas, Bresnizas, Gradefchnizas, Kamenizas,
Belizas, Iwlurutas, Zeleschnizas un Ostawas zeemds nemeeri
iszehlufchees. Nemeerneeki jaw fapulzejufchees kahdi 7000 un
ir eegahdajufchi labas flintas un diwus leelgabalus. — Ta-
pat leelaki nemeeri fazelabs Albanija, un ja Turzijas waldiba
nesufhta us Albaniju leelaku kara-spehtu, tad Albanefchi war
leelus nemeerus fazelt. Nemeeru ahtratu ne-issplatifchanahs zaur
to panahfufchi, ka daschus no nemeerneeku augstmaneem zeeti
fanehmufchi, zeredami, ka drihsuná dabufchoht no waldibas
kara-spehtu palihga, bet ja palihgu nedabuh, tad, ka jaw
minejam, nemeeri ahtri issplatifsees.

Diwi pagasti.

Kad daschus muhsu tehwijas nowadus pehz zilweku sadshwes
apraftitu, ka jeb tur laudis dshwo un turahs, tad isnahktu it
raibs raksts, no kura dauds waretu mahzitees un saprast, ka ne-
wisur wehl apgaismiba ir eespeedufehs un ka ir weetas, tur ja-
preezajahs, ka laudis zaur zenfku jaw til tahdu kumufchi. Ar
to noluhku manim japeemin diwi pagasti, kuri weens no ohtra
til pahris juhfsu atrohдахs un ir ka kahda weza teika tilai —
garigi, stary augsteem muhreem waj kalneem eeflehgtas weena
pret ohtru atschirta, lai no weenas eefsch ohtras nekas nemeftu,
kas schohs pagastus lihdsigus padaritu. Pirmahs W. pagastis ir
labi leels un te atrohдахs glihti jo glihti ehrebergi ar masahm
werandahm, kas wafara apaugufchi ar apianu waj ziteem wihju-
stahdeem. Apfakat tahdu werandu, kas tilai us 4 apakeem patee-
weem stabeem stahw; newar rehkinah, ka tahda weranda pahraf
par 15 rub. malfatu, bet ir weens jauks gresnum, pee mahjas
durim. It ka kahds puku kruhm, wiaa dohd pawehni, tur
laimige mahjas eefshiwotaji wakas laids, ka fwehtdeenás, lab-
prah, atfehshahs un parunajahs. Te redsam puifenus un meis-
tenus masá aplohjina werandas preefscha rohtajahs, wifl issla-
tahs ka augstmanu behrni, ar glihteem apgehrbeem, un tatschu
tee ir masgruntineeku faimneela un faimes behrni. Tee proht
daschadas rotufas, pee kam peedalahs ari pee-augufchi jauneki un
jaunelles. Wezee turpreti sehdedami gahrdi pasmeijahs, tur schis
jeb tas to johzigi padara waj kas isdohbahs. Jauni glihti ah-
botu un puku-dahrsi gresno schahs mahjas ahxpust til pahhfami
ka newareft nozeestees te nepeestahtees, ja wakas tahdu laizinu
parunatees. Schee faimineeki usnem labprah fwefchineeku un
to tura par gohdu, ihiti ja kahds tahfshchts weests tohs apzeemo.
Winu waloda greschahs wairak ap polititu par laitraksteem,
grahmatahm, basnizu un stohlu. Behdigi ja tewim patiht, lab-
prah israhdihs wifu mahjas eerikti un semes lohpfchanu, par to
ir to papreezatees. Krohgus til apmelle fawi laudis, to par sil-
meem sauz, kas dshwo un strahda, til lai waretu krogá lustigi
ustofshoht. Tahs nestin tohs ishtenus mahjas preefus, jeb ja
ari sin, tad tomehr tahds dshrejs lehti neteef atgreests; jo ta
nizinaschana ir breefsmiga un ta to isftum no wisas peedalischa-
nahs pee ishtena newainiga laifa-tawelka. Tahda buhschana
behrneem jaw no masatnes leef baiditees no palaidnibas un
dshschanas, ka tas dshrd zeenijoht tautu un pahrspreeschoht
zilwezigu wehrtibu; wifl schis dohd eespaidu us stingribu un
peenemfchanahs jaunai pa-audsei. Deewam lai gohds tur
tas lats dabujis to wirskrohtu. Turpreti zits pagastis, to
scheitan par W. pagastu saulschu, nebanda nelo no scheem gais-
mas augkeem. W. pagastis, wifpahrigi nemoht ir noschelosjams,
jo tant ne-atrohdam nelahdas glihtibas, wifl isslatatah nekahrtigi
pat fwehtdeenás duru preefscha reti tur noslauzita. Us pagalma
mehtajahs wezi artli, ezeschas, mifstillas u. w. z. Winu laifa
lawellis ir bahrschanahs un kroggs. Puifchi gut fwehtdeenás,
kam til ween ir waka un naw tur talka ja-eeet, wifu deenu. Wa-
lara sinams us kroggu, tur ar sawahm meitahm danzo wifu nakti.
Te ir gruhiti gohdigam zilwekam dshwoht, ja negrib teem lihdi
dariht tas tohp isnerrohts. Kas pee wifa ta wainigs, naw til
weena weeniga leeta ween, tapehz ari negribetu peemineht tahs
tefoschas smiltis, us to minetais pagastis grimst. Bet lai zeen-
lastajt nemohzitos, to ka kahdu mihflu atmineht, tad man negri-
boht kahdas leetas japeemiu, kuras ir: Bafniza, kura atrohдахs
kahdas 25 werstes tahfumá. Ta tuwala gan ir til 13 werstes,
bet kroggi til 2, 3 un lihds 4 werstehm, peezi gabali, kuras wi-
sus ahtri war safnegt un kuri fawa beesuma deht katru weefl,
kam nauda feschá, ar mustu fanem un pawada. Stohla te ir
til weena, tur stohlotajs par wiseem saweem publineem wairak
nedabu ka 60 r. pawifam. Par paschu stohlas namu nelo ne-
waru faziht jo tas ir schinkohts. Stohlas flahtejá purwi behrni
par brijwstundahm — kad sneega naw — kalafa dshewen-oh-
gas un tad tahs pahrdohd un scho nandu nosufhta mahzitajam
preefsch mifiones darba. Ari pagasta waldifchana un teefas-wihri
wainigi, la te wifl ta eet un paschi laudis ir ka alki, kas ne-
redt jeb negrib redseht, ka tee palata palikuschi. Kas nemas naw-
gahjis, par to newar faziht ka tas palata palizis, tapehz jafata,

tā W. pagastā stahw, tad apfahrteji pagasti pa dakai jaw fawu mehrti fasnēegufchi. Bif ilgi W. pagastis tā palits? — Lai Deews dohtu, ta wifur katris eemebrotu, kas tam pee fawa meera un labflahšānāhs wajjadfigs un ta if katris nama-tehws un nama-mahte baubitu to ihsto mahjas fwehtibu, Iaimi un preeku.

Sirsohns.

Tagadeis Pehtera basnijas tohrnis.

Tagadeis Pehtera basnijas tohrnis Rīgā naw tas pirmāis tohrnis Pehtera basnizai; winaš tika 1666tā gadā buhwehts. Šhini, prohti 1666tā gadā bija Pehtera basnijas tohrnis fagruwis. Rahte uf general-gubernatora Ofsensternas ufaizinaschanu lika labdam buhwmeistaram pataifht sihmejumu preešch jaunbuhwejama tohrna. Rā dohma, tad buhwmeistars Virgens Teuffels is Sibelas to sihmejumu taifjis; turpreti zimermana darbus pee tohrna buhweschanas strahdaja Roberts Bindenscheu un muhrneela darbus Heinrich Henke.

Lai 1666tā gadā, tā jaw minejam, eesahla tohrni buhweht. Papreelšchu tika gruweschi un drupas aifwestas, tad stabi eesamati un tai 29tā Juli 1667tā tika grunts atmenis likts jaunam tohrnim, un tohrnis lihds basnijas juntam uftaifhts, tad tai pašchā gadā zaur uguns grehleem, kas zaur tihschu uguns peelaifchanu bija zehlfuchees, tahtata strahdaschana tika kaweta. Wairaf gadu pagahja, tā ka 1685tā gadā buhweschanas darbi tika no jauna usnemti un Oktobera mehnesi 1689tā gadā bija jaunais tohrnis gataws, kas bija 418 pehdas augsts.

Lik to 40 gadus dabuja jaunais tohrnis pastahweht, tad jauna nelaimē basnizai usbrutu: tai 10tā Mai 1721mā gadā starp pulstlen 4 un 5 sibens eespehra basnizā pee altara; 2 stundu laikā nodēga basniza lihds ar tohrni.

Rā stahsta, tad Pehteris Leelais, kas ap to Iaitu Rīgā bija, tant brihdi pee altara Deewu luhdšis, tad sibens basnizā eespehris un tik ilgi tur paljis, lihds uguns breefmas to wairs neattahwa. No basnijas isnahjis Pehteris Leelais tuhli pawehlejis general-gubernatoram firstam Reprinam, lai no rahes prasohht sihmejumu no Pehtera basnijas un winaš tohrna un to nonesohht uf pili.

Aisgabja gadu desmitas, lihds pee jaunas buhweschanas fehrahš. Lihds 31mam Mai 1745tā gadā tohrnis tika wifa fawā garumā no 400 pehdam gataws. Tad tika Sweebrijā taifsta, 40 pehdas gara dsels stanga eelitta un tai 9tā Oktobri bumba un gailis uslihts.

Tohrna buhwetajs bija zimermanu meistars Johans Heinrichs Wilber jeb Wilbern.

Cewehrojami notikumi.

16. Merzi.

1360. Pahwesta spreedums, lai Rīga padohdāhs erzbislapam, paleel bešfehla.
1539. Lebus eet.
1681. Pohlu fehninšch aprophešo tirkoschānu.
1720. Wifu augstata pawehle, tā no 20. Juni notur amš gada-tirgus, kas tawa un mehra deht nebija wairs turehts.

17. Merzi.

1330. Rīga padohdāhs brunneeku preešchneelam Eberhartam v. Manheim pehz tam, tad wina bija 13 mehneschus aplehgereta.
1577. 1589, 1598. Lebus eet.
1721. Pehteris L un Katarina atnahl uf Rīgu. Pehteris paleel lihds 22. Merzim, leel retaiht tugu buhweschanas weetu un Keisara dahrsu dibinahl.
1767. 1813. Lebus eet.
1867. Sawstarpigas kreditbeedribas statutes teel Wifu augstati apstiprinatas.
1869. II. sawstariiga kreditbeedriba fahf fawas darischanas.

18. Merzi.

1562. 1564, 1650. Lebus eet.
1848. Sauneeļtais general-gubernators firsts Suworows atnahl uf Rīgu.

19. Merzi.

1567. 1571. Lebus eet.
1643. Daubstahritigu uguns-grehlu deht teel 12 jatoati par nakts-walmeelceem istahditi, tam zaur pildefehju jastaiga.
1859. Lebus eet.

21. Merzi.

1757. Pirmāis tugis atnahl; šhini gadā atnahja 546 fugi un aisgabja 533 fugi.

22. Merzi.

1764. Pirmāis tugis atnahl; šhini gadā atnahja 633 fugi un aisgabja 630 fugi.
1866. General-gubernators apstiprina fawwaligu uguns dsehseju statutes.

Tirgus finans.

Rīgā tai 21. Merzi. Leelbeenahm tuwojotees tirkoschana paleel Kufaka. Par Kreewu nešchahweteem 120 mahz. fmageem rubeem preešch Aprila, Mai un Juni malfaja 85 lap. par pudu un tika laba teefa pahrohta un tahtata pahrohschana gaidama. Par Drelas ausahm malfaja 78. lap. par pudu, par schahwetaim ausahm 74 lap. Par kanepju fehlahm malfaja 135 lap. un pahrdeweji fahf praifht 137 lap. Pehz linu-fehlahm un meescheem neelē praifhts.

Sina pahr uffaukteem Rīgā.

Pehtera un Domes basnizā: Pilsstohlas rektors eelšch Ber-nawas Bruhstjā, Bernhard Gustaw Erdmann ar Joh. Henrietti Dor. Wittram. Bekeris Ed. Karl Benj. Kugle ar Amaliju Fridriku Rosenbergs, Jelgawā. Kwartaluofizeers tit. rahš Heinrich Wilh. Schend ar Aug. Mariju Keusch. Anl. somijs Karl Ed. Sandrowsky ar U-wini Joh. Karol. Neumann.

Gertrudes basnizā: Kutschers Rembert Wendel ar Annu Zeelau. Strahdneeks Juris Pehrlon ar Mahl Bandau (ari Jesus b.:

Jesus basnizā: Atlaifis saldats Frij Refnebet ar Greetu Mose-rinsky. Meefneeku sellis Jahn Nboermann, fants Noter ar Mariju Barowsky. Bahnu apdeenetajs Jahn Glusche ar Gewu Nawasser. Kutschers Jahn Kalning ar Dahri Didrichson.

Jahna basnizā: Atlaifis hornists, bahnu strahdneeks Peter Bert ar Madi Kilewis. Besulurs Peter Lappin ar Annu Lashmann, dšim. Ammol. Kutschers Samuel Wak ar Jst Gulbe. Atlaifis saldats Jahn Rente ar Dohri Reestlin.

Mahrtienu basnizā: Stuhmans Georg Kilian Romani ar Elisabeti Strengē. Katlu-Kalejs Paul Kronberg ar Annliht Jan-kowsky.

Kaudas-papihru zena.

Rīgā, tai 21. Merzi 1879.

Papihri	prahja	malfaja
Pukimperials gabala	8,42 rbl.	8,38 rbl.
5 proz. bankbiletu 1. islad.	97	96 ³ / ₄
5 " " 4.	96 ¹ / ₂	95 ¹ / ₂
5 " infteipz. 5. aifnehm.	96 ¹ / ₂	96
5 " prehmiju biketes 1. emis.	238	237 ¹ / ₂
5 " " 2.	234 ¹ / ₄	233 ³ / ₄
5 " lonš. 1871. g. aifu.	133	132 ¹ / ₂
Peterb. 5 proz. pilst. oblig.	93	92 ³ / ₄
Kreewu sem. kred. 5% kihlu-schm.	123 ³ / ₄	123 ¹ / ₂
Charkowas semst. 6 proz. kihlu-schm.	98	97 ¹ / ₂
Rehwales and. bantas afz.	—	53
Rigas kom. bank. afz.	210	208
Leel. Kreew. dselsšz. afz.	247	246 ¹ / ₂
Rig. Din. dselsšz. afz.	151	—
Din. Wit. dselsšz. afz.	160	—
Warsch. Tercep. dselsšz. afz.	136	135
Drelas Wit. dselsšz. afz.	167	—
Rib. Bolog. dselsšz. afz.	93 ¹ / ₄	92 ³ / ₄
Maff. Brest. dselsšz. afz.	—	102
Baltijas dselsšz. afz.	100 ¹ / ₂	99 ³ / ₄
Brest. Graj. dselsšz. afz.	99 ¹ / ₂	99

Utibedams redaktors Ernst Plates.

Jaunas meitas,

turas ihfa laika flobderechānu un schuhchānu uf maschini gribetu eemahzitees, war peeteittees Eelšch-Rīgā Kaleju-eelā Nr. 64, apafschā.

Mahjas puifis ar labahm leezibahm war peeteittees N. Hummel grahmātu bohdē.

Weens gohdigs puifis,

ar labahm leezibahm, bet tilai rahš, war Ahwahschu brandes floblā, 17 werstes no Rīgas, labu weetu dabuht. Zapeteizahs turpat pee floblotaja.

Mahja ar drusku dahrsā-jemes ir pahrohschama Maff. Ubr-Rīgā Palisadu-eelā (netah no Jaunahs-eelā) Nr. 25. Klahstahs finans turpat.

Dischleri

preešch labdas flaweeru fabrikas Mafflawa teel pee labas algas un pastahwiga darba drihsumā mellei. Klahstahs finans zaur raksteem dabu sem schahdas abrefes:

F. Schretling in Altenwoga, pr. Rīga un Rō-mershof.

Sludināšana.

Wīsas semju un pilsēstu valdības toņi laipni lūgta, tošs šahs valsts ložēstus, kuri beš pafēm ufturabš, tā: **Jahn Stult, Jahn Quandt, Gust Egli** un **Martin Ohfoling** atrašānās lahetā šheit tā arestantus pefubhtit.

Blohmes pag. valdibā (Bernigel bān, draudš), 12. Merži 1879. Pag. wez. **J. Ohfolin.**

No Krohna Babaschu pagasta valdības teel wīfas semju- un pilsēstu polizej-waldības laipnigi lūgta, šahs pagasta peederigūš, kuri kwohtes par fawohm krohna un pagasta nobohšānāhū nēwar ušrahdiht, fawōš polizej-apriktōš nepētureht, bet tā arestantus šhai pagasta walbei pefubhtit līt. Ar wahrdū peemināms ir

Peter Kirilows,

kufsch Nigā Bahrdangawā, lahdā sahu-fabriki ufturōtes. Tēllahst wehl ihpafchi tee Nigā dšhwodami šhi pagasta peederigee teel ušajināti, fawas pafes wīfwehtalāis lībš 23. Aprili šh. g. waj nu pee pagasta valdības jeb pee Keif. Nigās Brugu-teešas un Nigās polizejas pafes-efpēdizjāhū pahmīšānās deht eefneegt un wajabšigās nobohšānās eemafahst, kuri to lībš šhim wehl naw īdārijūšhi.

Babaschu pag. walbe, tai 13. Merži 1879. Walsts wejalāis: **P. Reifohn.** 2

Hipoteku-beedriba

Marštal-eelā Nr. 1

pašdohd sem itin laheem nolihgumeem šahdas imobilitāis:

Pawelam Stepanowam Drlow peederigāis, II. Mafl. pilsēstas nobahā 2trā kwartālī sem poliz. Nr. 307a/369a, Nr. 4a mašā Lubahnes-eelā atrohdošahis ihpafchums;

M. Solotnikowam peederigāis, Jelgawās Ahr-Nigā 2trā kwartālī pal. Nr. 332, Nr. 36, Kaleju-eelā atrohdošahis ihpafchums. 2

Nigās Saflaulas Bahna-flohlai teel mellehts uf Turgeem 1

palihga-skohlotajs.

Genabšānās: 200 r. f. lībš ar ufturu un lohteli. Peeteil. fanem mahz. Walter Dširnarw-eelā N 18.

Katris, las flohlotaja ešfāmenū nolizis un šahs walsts pagasta

skohlotaja amatu

no Turgeem 1879 g. peenemt gribetu, lai 12. Aprili šh. g. šhejeenes pagasta namā ar fawahm leezibahm peeteizāhš. 1

Blohmes pag. walb., 22. Februari 1879. Pag. wez.: **J. Ohfolin.** Strihw.: **J. Sellmann.**

Kalpi

pee lohpu lohpšānās teel mellehtē Behrgu mīšchā (Ahdaschu dr.) 14 weršes no Nigās. Klahatalas fīnās šhepat pee mīšchās waldischānās, jeb Nigā Nikolai-eelā Nr. 31 šhehtā. 2

Gohdigo pallāuhts, neprezeetes

jauns zilweks,

las naw dšehrajs, war ieweetu dabuht manā driku namā. Sa-estahjāhš wehtā 29tā Merži.

Ernst Plates.

Jaunas meitas,

kuras šahšchānu uf mašhīni gribetu eemahzitees, war peeteiltees Gelfsch-Nigā mašā Kechnin-eelā N 11, pa 2 trepi augšchā. Sa wehlahš, war ari turpat dšhwollī dabuht. Dahmu-štrobereene **A. Thron.** 2

No jensures atwehlēhts. Nigā, 23. Merži 1879. Drihtēhts un dabujams pee bilšču- un grahmatu-driktetaja un burtu-lehjeja **Ernst Plates**, Nigā pee Pēstera bānizās.

Zehfīs

tā praktiškē ahrste uf dšhwot, v. Basēlera kundjes namā nometees ešmu. **Nunas fūndas:** no plšf. 8-10 no rihta, no p. 1-2 pufdeenā, no p. 4-5 pehž pufdeenās. **Dr. Glaeser.** 2

Sēhlu pagastiam, Maš-Salages draudš,

skohlotajs

ir wajabšigš; tadeht skohlotaji, las šch ieweetu gribetu ušāemt, lai tai 9. Aprili šh. g. ar fawahm leezibahm walsts mahjā uf notāištchānu fanahst. Sēhlu pag. valdibā, tai 15. Merži 1879.

Pagasta wez.: **J. Lapsin.** Strihw.: **N. Egliht.**

Janni zilweki,

preelšč šfawmaligo ešfāmena, tā ari deht eestahšānāhš kara- un junkuru-flohlās teel kreetni fagatawoti **Elisabetes-eelā Nr. 34.** 1

Mafl. Ahr-Nigā Romanowlā, Pimenowa pirts tun umā šchaurajā „Greesēš-atpafā-eelā“ ir atžēlošchānās pehž **Jauna mahja** sem poliz. N 611, Sem. Iwan. Šchukowam peederiga, no brikwahs rohtas pahrdohdama. Klahatalas fīnās turpat pee ihpafchneefa. 2

Mašs jaunš ihpafchums

Wez-Dubultōš ir pahrdohdams. Klahatalas fīnās Nigā Kauf-eelā Nr. 16, weenu trepi augstī. 1

Masa kalešcha

ir pahrdohdama. Klahatalas fīnās pee kaleju-meistera **Sfermann, Gelfsch-Nigā** leelā Kaleju-eelā Nr. 42.

Gruntš-gabals,

leelš 360 kwadrat afu, ir pahrdohdams, eelāš-pufē 30 afu lībš ar dšhwojamū mahju no 2 īstāhām un peederumeem par 1500 rbl. **Spitatu-eelā Nr. 35.** Klahatalas fīnās tari pašchā eelā Nr. 5.

Sliktus rehkinumus

pehrt **A. Porešč** Ahgelskalnā Dinamindes-eelā Nr. 4. Pufdeenās runajams pee **Terentoff.** 2

Ahšter mīšchā pee **Limbaschēem** tils 3. Aprili 1879 uštrupi **pahrdoti**

29

darba sirgi

un dāščahdi laulfaimneezibas darba-rihši. 1

Maudas-skapijus

jaunatāhš konstruzijās preelšč pagasta waldischām pahrdohd lehti

Lühr un Zimmerthal

Nigā leelā **Smilšču-eelā Nr. 7.** 8

Par šiau

preelšč Zukuma un apfahrtneš.

Baur šch fīnoju, tā ešmu **Zukumā** Nils-eelā Nr. 10, Taubes namā turgus turumā eestāištis bohdi, kur **līkeerūs, špirtu un etiki** preelšč pahrdohšchānās īf fawā fabrika **Bonawenturā** pee Nigās turu, tā ari tur wihūns par pagraba zenahm īf **Krafft un Zendel** wihnu-pagraba Nigā, pahrdohdu. **G. A. Bertels.** 1

Rupat tīla šgatawa un ir pee pašchā īdeweja **Ahr-Nigās** Kalku-eelā Nr. 46 dabujama šchahda grahmata:

Walihgs

walodaš mahzibā un dohmu rakstōš, tautas-flohlāhū apgahdāhts no 2

H. Spalwina,

agratāja Gaujenes draudšes-flohlotaja. **Mašā 36 Kap.**

Jaeger un beedra wihnu-lehgeris

par pagraba zenahm pee 3

F. Goehne,

Peterb. Ahr-Nigā leelā **Aleksander-eelā Nr. 19.**

Labatohš

Langdales superfosfatus,

tā ari itin fmalti maltus

Kaulu-miltus

ar augstū saturu sem Nigās politehnikas īsmellešchānās-štanzijās kontroles, pahrdohdam par lehtalo zenu. — Katram, las 30 pudus jeb wairat pehrt, ir tā teešiba, beš mašās līt politehnikas īsmellešchānās-štanzijā īsprohweht, waj pateest tāhds faturs ir, tā pahrdeweis galwo.

Brahlī Martinsoni,

fenal **J. Martinsohn,**

Peterb. Ahr-Nigā Kalku-eelā N 8.

Augstgrahdīgus un widgegrahdīgus

superfosfatus

pahrdohd **Hermu. Stieda,** Nigā **Marštal-eelā Nr. 24.**

Tahlit ir īšibrejamas

2 ištābas apafsch (southern) lībš ar štaku-ruhmi preelšč 4 firgeem un wahgušt Peterb. Ahr-Nigā **Stohlu-eelā Nr. 23a.**

Puhpolu šwehtdeenā

25. Merži šh. g. **Nig. Latw. amatneeku beedriba** īstihlošs **Latw. beedr.** fahle apafsch **E. Bilinsky** l. wadischānās fawu

pirmo koncerti,

pee kuras dāščahdi spēhti peedalāhš. Konzerte tils ar runahm (prologeem) u. t. pr. atwehria.

- I. plazis . . . . . 75 kap.
- II. " . . . . . 50 "
- III. " . . . . . 35 "
- IV. galerijā . . . . . 25 "

Bifetes dabujamas pee preelščneela **Sarin I.** un **Latw. beedr.** namā pee šchwehjera, tā ari konzertes deenā no pulstī. 2 pee lafes. Gēfahlums pulstī. 3 pehž pufd. Štairis atklums labdarigam mehkim nolitts. **Preelščneeziba.**

Tai nakti no 21. uf 22tro Merži ir **Sušchu** krohšfn. pee **Bilšču-ēšera** **nosagti 4 balti anni.** Gohdīgāis ušrahditāš dabuht turpat

labu pateizibas-algu.

No polizejas atwehlēhts.